

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Binnen de stad, 7 fr. per jaar.
 Buiten de stad, 8 fr. »
 Een blad afzonderlijk 15 centimes.
 De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 15 centimes per drukregel.
 Reclamen, vermissen en andere artikelen vooraan
 of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 26 AUGUSTUS

Oorlog aan de Priesters.

Met verbuddeld geweld, woedt tegenwoordig in de liberale gazetten en kringen de oorlog tegen de geestelijkheid.

Dit is het eenige punt waarover de geuzen en doctrinaires en ministers het allen eens zijn. Over kiesrecht, over krijgsinrichting, over alle maatschappelijke kwestien heerscht de diepste verdeeldheid in hunne rangen, maar alle twist wordt geslecht, alle eigenliefde terzij gezet wanneer er gelegenheid is om jacht te maken op het zwart wild, om te blaffen achter het priesterkleed.

De eenige voorzichtige, oude pruiken, die met recht vreezen dat met het altaar ook de troon zal los gerukt worden, kunnen hunne stem niet meer doen hooren, en worden met den stroom medegesleept.

Oorlog aan den godsdienst, prijkt thans onbeschamd op de vlag der liberale partij, zonder omwegen voortuit, allen geuzen en geuzinnen, het liberalisme is de vrijdenkerij of het heeft geene rede van bestaan.

Die toestand is niet meer te loochenen. Wij begrijpen dan ook niet dat er nog katholieken kunnen gevonden worden, die het kunnen overeenbrengen hunne kerkelijke plichten getrouw te vervullen en tevens in de kiezingen voor de geuzen te stemmen.

Over dertig jaren konden wij begrijpen dat men tevens de voorschriften der H. Kerk volgde en in het politiek leven liberaal was; het was wel van dan af moeielijk overeen te brengen maar het kon bestaan.

Maar nu dat de liberale partij zich gansch hervormd heeft, dat zij geen ander doel meer heeft dan het bevechten en het uitroeien van den godsdienst, zijn het niet meer dan schijnheiligen en lafaards die de geuzerij aankleven en tegelijkertijd katholiek willen schijnen.

Hoe meer men vooruitgaat, hoe meer de geuzerij het masker afwerpt, hoe meer zij alle omzichtigheid laat varen en aan ieder duidelijk laat zien dat haar eenig doel is zoodaals zij zegden de oorlog aan de priesters en de uitroeiing van den godsdienst.

Overall, waar men komt of niet kan men zich overtuigen dat de zoogezegde liberalen immer en altijd het zelfde zijn, 't is te zeggen mannen zonder principen, niets veel hebbende dan grootspraak en dan nog, waarover? Gewoonlijk over zaken waar geen schijn of gedachte van bestaat of waar zij de eerste letter niet van begrijpen. Het is door hun lawijdig altijd dat zij den vrije man, hij die geen slaaf is, overbluffen. Bij voorbeeld redetalkers men met de zoogezegde vrijheidsvrienden en verplettert men ze onder onloochenbare bewijzen, dadelijk zijn zij te peert en er komt godsdienst, jesuït, pastoor of broercken voor den dag, iets waar men geen klinker over gerept heeft.

Al dat liberaal of geus is wordt gauw kwaad, en wanneer deze lieden kwaad zijn kunnen zij niet nalaten u hun dagelijks brood op te dischen. Is het 's morgens 't is een pastoor, is het 's middags voor noemmaal 3 verschillende portien: pastoor, pater,

jesuït met een broercken, en smaken dat het hun doet! want gewoonlijk schuimbekken zij (hetgeen teeken van goeden lust is. Hun grootmeester doet zulks ook, niet waar koster Bara.

Welnu, waarom immer godsdienst in de politieke rederekvelingen gemengd, dat is niet noodig, laat dit over aan mannen die beter daarvoor geschikt zijn als wij.
(Vrijheid).

Nog de kindermoord.

Aangaande den kindermoord begaan door eene officieele onderwijzeres te Gent, waarover wij alle bijzonderheden in den *Postrijder* van dinsdag en donderdag hebben medegedeeld, lezen wij in het *Fondsblad* van Gent:

Het is niet het gemeentebestuur (dat de « jonge assistente » der stadsscholen heeft aangeklaagd. Ziehier hoe de zaak ineenzit.

Op de prijsuitdeeling in het Spiegelhof viel die interessante dame in onmacht. De dokter, bij haar geroepen, stelde vast dat hij de hulp noodig had van eenen confrater, eenen wetsdokter, want dat de zaak maar aardig was. Nu ging het openbaar gerucht opnieuw zijnen gang — en de misdaad kon niet langer verborgen blijven.

Ziehier wat het publiek omtrent deze zaak oerperpt:

Waarom werd de hulponderwijzeres niet weggezonden van over maanden, daar er reeds op school, en onder de moeders, die hunne kleine kinderen naar school brengen, babbel was geweest?

Hoe zag het bestuur der school niet, wat andere menschen wel hadden bemerkt?

Moet het publiek denken, dat er van weerskanten hoop bestond, dat de juist voorhanden zijnde vakantie eenen sluier over het schandaal zou hebben geworpen?

Had men, in dat geval, ofschoon wetende wat er moest gebeurd zijn, de « jonge assistente » weer aanvaard?

Wij zullen de praatjes nietherhalen, welke in het publiek in omloop zijn omtrent het gebeurde en vooral omtrent de aanleiding daartoe: die gezegden zijn zoo ijselijk, dat de pen weigert ze over te schrijven. 't Is ons genoeg te weten dat de justitie met de zaak is bemoeid.

Maar onze houding dient tot les aan de geuzenbladen.

Als, in der waarheid of bij valsche aanklacht, een geestelijk persoon of broeder in de handen der justitie is, dan staan de liberale gazetten vol van al de leugens, die gewoonlijk omtrent de betichten in omloop zijn en zij werpen densmaad, den verdachte, verdien of niet, toegebracht, op gansch het priester- of katholiek leeraarskorps over.

Ha! dat wij, op onze beurt, eens de officieele schoolmeesters meten moesten met die zelfde maat!....

Huiselijke opvoeding.

BEHANDLING DER GRAMSCHAP.

1° — Vergun nooit aan uwe kinderen geen vragen met geschreeuw en bewegingen van ongeduld, of hetgeen zij zoeken te verkrijgen door geweld of slechts door geprat.

2° — Berisp ze met zoetheid en straf ze in

koelen bloede, niet op het oogenblik der gramschap maar als zij de kalmte zullen weder gekregen hebben.

Vermijden wij boven alles zelve aan onze kinderen de practijk der gramschap en der wraak te leeren, zoodaals nogtans een aantal huismoeders doen.

De kleine valt, doet zich zeer en weent. — Leelijke steen, die mijn kindje pijn heeft gedaan! Wij zullen hem slaan!!

Hier weent het kind niet meer; de vreugde der wraak schittert in zijne oogen. Naar het voorbeeld zijner moeder, slaat, stamp, het woedend op den steen, en valt tegen hem uit in verwijtingen. Is het een broeder die het kwaad gedaan heeft, dan is het de broeder die geslagen wordt, en, bij de eerste gelegenheid, zal de beleedigde zich door zijne eigene handen wreken. Dat is logisch maar het is noodlottig.

De apotheker heeft geen geneesmiddel om de gramschap te genezen; 't is de zedenleeraar, die de eerste stem in het kapittel heeft. « Men moet, heeft Seneca gezegd, de eerste opwelling der gramschap beteugelen, gelijk men op de grenzen den vijand tegenhoudt. »

Een slaaf had Socrates hevighijk ontseld door zijn slecht gedrag: « Ik zou u slaan, zegde de wijze, indien ik niet in gramschap was. » — Men moet dus de eerste opwelling te keer gaan, daar ligt alles in gelegen. Mocht elke huismoeder deze waarheid beseffen.

Paus Leo XIII.

De liberale gazetten beginnen het met Paus Leo XIII aan te leggen gelijk zij met Pius IX zaliger gedaan hebben jaren lang, zij willen den H. Vader dood liegen.

't is dat de Paus ziek is, dat hij afneemt in krachten, dat de geneesheeren vreezen, en wie weet wat nog al.

Leo XIII is over eenige maanden wat ongesteld geweest dat is waar; maar het is reeds lang voorbij en vergeten, en de Paus is gezonder dan ooit.

't Is verbandt gelijk Leo XIII werkt zonder ophouden, aan de duizende zaken die het wereldbestuur der Kerk aangaan. Hij onderhoudt zich met zijnen kardinaal-secretaris van Staat, met den kardinaal-vicaris en den secretaris der brieven aan de vorsten; met den voorzitter der academie van adellijke geestelijken; hij is bezig met de zaken die de gelukzalig- en heiligverklaring aangaan; hij ontvangt talrijke hooge bedienaars der Kerk of er mee te beraadslagen over gewone en buitengewone kerkelijke zaken, over den toestand in dit land, in dat gewest, in zoo een bisdom; hij ontvangt ook wereldlijke personen, vorsten en voornamen lieden, ook al om er beraad mee te houden wegens zaken die van nabij de Kerk aangaan.

Dat alles en nog veel meer doet Leo XIII, en men zou hem ziek schrijven en dood liegen! De arbeid van den Paus is stip geregeld en alles gaat met de grootste regelmatigheid.

Brussel, 25 augustus 1882.

Mijnheer de *Postrijder*,

Wij hebben deze week te Brussel de nationale feesten gevierd die sedert verleden jaar de september feesten vervingen.

Rechtuit gezegd, het waren slappe feesten. Het programma was onbeduidend, voeg daarbij de stortregens die alle half uren de straten overstroomden en zij zult den flasco onzer zoogezegde nationale feesten begrijpen.

Dat zijn nogtans de eenige oorzaken niet van de mistukking. De ware reden is de onverschilligheid van het publiek. Men had goed affichen van alle kleuren uit te hangen, de trommel te slaan, Brussel wilde maar

Het behoef niet gezegd te worden, hoe de nu van den schrik bekomen kleermaker bedankte, en zich zelve met dezen gelukkigen uitslag geluk wenschte.

DE YANKEE

Enige jaren geleden, voor de uitvinding der spoorwegen, reisde een volbloed Yankee in een postwagen. De reizigers waren, volgens de reis, verplicht hun ontbijt te nemen bij eenen kastelein, die van wege zijne karigheid, algemeen bekend was. Hij was met den koetsier overeengekomen om slechts kort te vertoeven, waardoor de reizigers buiten staat waren, hun ontbijt behoorlijk te kunnen gebruiken, het welk hem een aanmerkelijk voordeel van de niet gebruikte spijzen opleverde.

De Yankee, hiervan onderricht zijnde, zette zich aan het ontbijt, evenwel met het besluit, niet te eindigen, voor hij de waarde genoten had, hetzij de postwagen wegreed of niet. Terwijl de overigen van het gezelschap grooten haast maakten, nam de Yankee behoorlijk zijn tijd voor. De reizigers hadden nauwelijks een kop koffie gedro-

zijn zondagpakje niet aantrekken en bleef zijn allezandgisch uitzicht behouden.

Nu 't is ook al aardig van zoo maar in eenen keer aan 't volk te zeggen: dien en dien dag zult gij u eens gaan vermaken, eens ferm kermis houden, zonder erbij te voegen waarom, bij welke gelegenheid, zonder te weten, gelijk men zegt, ter eere van welken heilige. Zoo is het nogtans met de feesten van augustus: zij herinneren geene vroegere gebeurtenis, zij verwekken geene aandenken, zij zeggen niets tot den geest des volks; hun bestaan is zelf niet gestaafd door de gewoonte of de overlevering.

Ten andere, de groote steden, waar dagelijks vermaken in overvloed zijn, worden ze moe en bezitten de kunst niet meer van kermis te houden. Welke verlustingen zoude men wel moeten uitvinden voor lieden die dagelijks tot over de ooren in 'muziek zitten, in de plezieren der wereld zwellen, maar, onder ons gezegd, op verre na zoo gelukkig niet zijn als de eenvoudige burger der kleine stad of de nederige landman des dorps. Men zou iedermaal wel met honderduizenden moeten uitgeven en iets heel buitengewoons oprichten. Het is dan ook niet te verwonderen dat men in de groote steden zovoel lieden vindt die zich vervelen.

Gaat naar de dorpen en de kleine steden, daar weten de goede brave menschen zich wel te vermaken zonder daarvoor groote onkosten te moeten doen; daar wordt nog eens hartelijk gelachen, zoolang men Brussel maar niet wil naapen. De treffendste en schoone tafereelen zijn daar al zeker de processien, het bijzonderste deel van het feest de goddelijke diensten, wanneer de goede God hartelijk aanbeden wordt. Dan hebt gij het middagmaal: de leden der familie zijn dien dag van alle kanten bijeengekomen en men is alleen gelukkig van zich weder te zien. Die vermaken zijn hartelijker en eerlijker dan die der groote steden.

Ik hoorde laatstmaal een brave medeburger zich beklagen over de partijenschappen die thans ons land verdeelen. De openhartigheid van eertijds, zeide hij, is heden niet meer mogelijk; de partijzucht heeft alles bedorven; komt gij links in een gezelschap dan vindt gij er niets dan liberalen; gaat gij rechts, dan treft gij niets anders aan dan katholieken.

Die aanmerking is zeer juist, maar die strijd en die oneenigheid komt van niets anders dan van den oorlog dien de geuzerij tegen den godsdienst voert. In de oogen van een liberaal is een katholiek een gevaarlijk mensch die alle vrijheden wil te niet doen. Van eenen anderen kant, in de oogen eens katholieke zijn alle liberalen vijanden der Kerk en godverzakkers. Dat maakt dat er geene hartelijkheid tusschen de burgers bestaat. Hoe wil men dat er eenige hartelijkheid kunne heerschen tusschen menschen die over geen enkel punt dezelfde zienswijze hebben? De menschen scheiden zich van elkander omdat zij zich op niets meer verstaan, noch op hun geloof, noch op hunne hoop der toekomst.

Daarom is het dat de katholieken zich liever in den familie-kring vergaderen, terwijl de liberalen zich op hunne beurt afslui-

ken, en eenige beten gedaan, of het geluid van den hoorn en de stem des koetsiers: « als 't u blijft, heeren? » werden reeds gehoord. Brommend stonden zij op, betaalden hunnen halven dollar, en namen hunne zitplaatsen weder in.

« Allemaal aan boord, heeren! » vroeg de waard.

« Een te min, » was 't antwoord. Terugkerende naar de gelagkamer, vond men onzen Yankee druk bezig met het opknabbelen van eene verschrikkelijke groote sneed brood.

« Gij zult moeten achterblijven mijnheer! het rijtuig vertrekt, » zeide de kastelein.

« Wel! ik heb er niets tegen te zeggen, » luidde het antwoord.

« Ja, maar! het kan niet wachten, mijnheer! gij deed beter plaats te nemen. »

« Ik laat mijn mond dicht naaien, als ik dat doe, voor ik mijn ontbijt op heb; gij hebt mij een halven dollar laten betalen, en ik zal er de waarde van genieten: en als je denkt, dat het niet zoo is, dan hebt ge abus. »

Het postrijtuig vertrok, en liet den New-Englander, die niet sarzede op alles wat eethaar is aan te vallen, achter. Beschuit, koffie, brood, enz. verdwenen snel voor de verwonderde oogen van den kastelein.

« Zeg eens kastelein! geef mij eens wat ieren. Dat is heerlijk varkensvleesch, en dat is bijzonder heerlijke ham. Het land is hier bijzonder goedkoop, geloof ik kastelein! » En zoo redeneerde de Yankee al tegen hem voort, totdat hij eenen duchtigen maaltijd gedaan had.

ten. Daarom ook is het dat de openbare feesten, gelijk die welke de hoofdstad deze week vierde, stil en doodsch voorbijgaan.

JAN VAN BRUSSELE.

Zijn de liberalen de rijkmakers van de boeren? Vraagt het aan de opslaaende lasten, de belasting op den tabak, het handelsverdrag met Frankrijk; medegedeeld door de *Gazette van Brugge*.

Binnen de acht jaar dat de katholieken aan het roer waren verlieten 127 boeren hun land; Binnen de vier jaar dat de liberalen nu wroetenleiden 1349 landbouwers waarvel aan hun geboortegrond om in Amerika of in andere uitheemsehe gewesten het bestaan te gaan zoeken dat hun hier ontuomen was.

1349 boeren weg in vier jaar. Zeg dan nog dat de geuzen de landslieden niet welstellend maken.

Sedert den 15 dezer maand zijn de kiezerslijsten aangepakt, ten einde de burgers die het stemrecht bezitten toe te laten zich te verzekeren of zij ook regelmatig ingeschreven zijn en de belanghebbenden in staat te stellen zich tegen de verkeerde inschrijving te verzetten van degenen die het recht niet hebben erop te komen.

Men verzekert ons dat te Tongeren de lijsten op eene zeer gebrekkelijke wijze door het schepencollege vervaardigd zijn, dat verscheidene katholieken er uitgelaten zijn en dat liberalen er zonder recht opgebracht zijn.

Wij raden dringend onze vrienden aan zich op het stadhuis te gaan verzekeren of hun recht wederwaars is.

Het werk dat wij aan onze vrienden aanbevelen heeft een allergruotste belang, want daar zonder wordt ten lange laatste alle strijd onmogelijk.

Wij kunnen dus onze vrienden niet genoeg aanraden om in dit geval ijverig te werk te gaan en zich eenige moeite te geven waarvan zij later de vruchten zullen oogsten.

Deze aanbeveling is niet alleen nuttig voor de stad Tongeren, zij is ook belangrijk voor veel onzer gemeenten, waar onze vrienden dikwijls onverschillig blijven en aan de agenten van het gouvernement de zorg overlaten van de lijsten te kneden zoo als het hun aanstaat.

Hoevel honderde nitschrabbingen hebben onze geuzen verleden jaar niet gevraagd tegen katholieke kiezers? Dat bewijst genoeg aan welk werk onze tegenstrevers zich wijden en van wat groot belang het is hunne pogingen te verijdelen.

Men moet zich nooit ontmoedigen in den strijd voor het goede, juist gelijk men nooit in de overwinning moet inslapen. De katholieken moeten voor alle voorvallen gereed zijn en wanneer wij zullen gedaan hebben hetgeen in onze macht is om onze rechten te doen gelden, indien wij dan in het strijperk moeten bezwijken, dan zullen wij ten minste den troost hebben van onze plicht te hebben gedaan.

Prijduitdeelingen

onzer katholieke scholen.

Wij hebben deze week het genoegen gehad de prijduitdeelingen bij te wonen van de kosteloze katholieke scholen onzer stad, maandag die der St. Laurentius Burchmanschool en dinsdag die der St. Jansschool. De zoo ruime zaal der Concordia was bijna te klein om het talrijk publiek te bevatten dat aan deze aangename en aandoenlijke feestjes kwam deel nemen. Eenieder heeft daar kunnen bestatigen in welken bloeienden toestand genoemde gestichten zich bevinden en welken weg zij reeds in de baan des waren vooruitgang afgelegd hebben.

De verschillende oefeningen, gezangen en voordrachten zijn iedermaal allerbest uitgevoerd geworden; beter kon men het zeker niet van kinderen verlangen, en wij wenschen de leerlingen en de leeraars hartelijk proficiat.

Maandags hebben voor het eerst een vijftigtal jongelingen der hoogste klassen zeer wel het

« Zeg eens, beste man! waar zal ik het verslinden van de tafel nu mede eindigen? Weet je wat: geef mij eens kon melk met wat brood, om daarin te soppen, en dan ben ik je zeer verplicht. »

De kastelein bracht met weerin het verlangde. « Nu ook een lepeltje, as je blijft. » — Doch men kon geen lepeltje vinden. De herbergier was zeker dat hij genoeg zilver op tafel had zien liggen, toen de wagen wegreed.

« Zeg, » zeide de Yankee, « denk je dan dat de reizigers voor ontbijt betalen zullen, daar ze niets voor krijgen, hè? »

« Denk je dan, dat een van hen de lepeltjes heeft meegenomen? » vroegde de kastelein.

« Of ik dat denk? Neen, ik denk het niet, maar ik weet het zeker. »

De waard vliegt naar den stal, en laat iemand onmiddellijk een paard bestijgen, ten einde het rijtuig na te snellen, dat reeds ver verwijderd was. De knecht haalde het nog in tijds in en fluiserde den koetsier iets in het oor. Heer keert onmiddellijk terug, en is nauwelijks voor de herberg aangekomen, of onze Yankee treedt te voorschijn, en zegt: « Hoe varen de heeren? Ik ben blij, dat ik u terug zie. »

« Kunt gij mij nu ook den man aanwijzen, dien gij denkt, dat de lepeltjes heeft? » vroegde de waard. « Aanwijzen? zekerlijk kan ik, » antwoordde de Yankee in de wagen klimmende, « zeg eens kastelein! ik betaalde u een halven dollar voor een ontbijt, en ik heb er de waarde voor genoten, hoor je! » zult de lepeltjes wel in den koffijpot vinden, » hetgeen ook het geval was.

NAPOLEONS WAPENROK

Eyen voor Napoleon den veldtocht naar België zoude maken, wilde hij zich eenen rok aanschaffen, die voor kogels ondoordringbaar was, en ontbood daarom den knapsten snijder uit Parijs. Deze verkreeg audientie en wenschte het voornemen, waarom de Keizer hem ontboden had, te weten: « Kunt gij mij ook een rok maken » zeide deze « welke ik onder mijne gewone kleeding draag, doch die voor kogels ondoordringbaar is? »

« Zeker zeker, Sire! doch hij zal eene massa geld kosten? » was het antwoord des kleermakers.

« Dat doet er niet toe, » zeide Napoleon vroolijk: « gij hebt slechts te eschen en mijn bankier zal u de som uitbetalen. »

« Welnu, Sire! onder de 18000 franks kan ik hem niet leveren. »

« 18000 franks, 18000 franks! » herhaalde de Keizer: « ik moet bekennen, in de wel duur, doch wanneer de gehele zaak in orde en volkomen is, dan heb ik er wel dat voor over. »

De rok werd op behoortlijken tijd geleverd en het was waar, hij deed den kunstenaar eer aan.

« Wel, » zeide Napoleon terwijl hij den rok bezag: « deze bevalt mij zeer, uiterlijk ziet hij er goed uit. »